

РІЗНОВИДИ ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНИХ СТАТЕЙ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХНЬОЇ ГОРИЗОНТАЛЬНОЇ ТА ВЕРТИКАЛЬНОЇ ПОБУДОВИ (НА ОСНОВІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ)

Стаття присвячена проблемі різновидів літературно-критичної статті на прикладі оцінно-аналітичної літературно-критичної статті, а також питанню особливостей її композиційної та структурної організації.

Характерною ознакою епохи високих технологій та глобальної інформатизації є інтерес у лінгвістиці до комунікації загалом, масової комунікації та однієї з її форм – електронної – зокрема. З появою в ХХ столітті електронних засобів зв'язку характер ЗМК (засоби масової комунікації) змінився докорінно. Відбувається глобалізація ЗМК, трансформується вся структура комунікативного досвіду людини. Масова комунікація стає не тільки "магічним вікном", через яке ми дивимося на світ, але і "дверима", через які ідеї проникають у нашу свідомість [1: 232]. Однією з таких змін є виникнення Інтернету, де комп'ютерно опосередкована, або віртуальна, комунікація об'єднує мільйони користувачів. У інтернет-повідомленнях змінюється форма передачі інформації, однак залишається актуальним питання ефективності комунікації, використання мови як засобу впливу, тому доцільно розглядати структури її представлення. Як новий системний ЗМК, Інтернет привертає увагу дослідників з різних галузей науки – теорії та практики інформації, психології, соціології, дискурсознавства, лінгвістики тощо. Закони розвитку та функціонування вимагають дослідження Інтернету як системного продукту, що впливає на всі аспекти комунікативного процесу. Тому нові комунікативні та інформаційні технології являють собою інтерес не тільки як потужний інструмент пізнання, але і як об'єкт дослідження, з метою виявлення специфіки вже сформованого на їх базі дискурсу. Саме завдяки поєднанню цих технологій сьогодні відбувається активний розвиток електронного дискурсу як нового інструмента в забезпеченні потреб засобів масової комунікації.

Отже, стаття присвячена проблемі різновидів літературно-критичної статті, а також питанню особливостей її композиційної та структурної організації. За основу ми взяли дослідження текстів представлених в Інтернет-виданнях The Guardian, The Observer, та Independent (загалом 50 текстів). Ці аспекти продовжують залишатися проблемним у галузі лінгвістики. Їх дослідження може мати не тільки теоретичний, а й прикладний характер, особливо у галузі масової комунікації.

Проблемами, що пов'язані із текстами масової комунікації саме літературно-критичних творів, у різні часи займалися такі науковці, як: Т.С. Сіндєєва [2], Т.А. Беневолєнська [3], О.Л. Малиновська [4], В.Н. Вакуров, Н.Н. Кохтев, Г.Я. Солганик [5], Д.П. Вовчок [6], Н.М. Разинкина [7], С.М. Яворська [8] та ін., але дуже мало є розвідок, пов'язаних із цією проблематикою, що за основу мають електронні видання, адже сучасному світу притаманне широке використання новітніх інформаційних технологій. Власне, це і накладає свій відбиток на творення текстів та особливості їх написання.

Метою цієї статті є спроба на основі ідеально-типової форми (інваріанта) літературно-критичної статті встановити основні риси горизонтальної та вертикальної структури оцінно-аналітичної літературно-критичної статті як одного з її різновидів у текстах, представлених в Інтернет-виданнях. У мовленні тексти статей представлені численними варіантами, але в плані мови вони можуть бути виявлені певною моделлю тексту – ідеально-типовою нормою структурно-семантичної будови, що являє собою певний набір текстотвірних елементів.

За основу для класифікації ЛКС (літературно-критична стаття) було прийняте зіставлення тексту статті із так званим взірцем. Його функції виконує певна інваріантна модель жанру ЛКС як певна стійка система структурно-композиційної організації. У результаті проведеного аналізу щодо виявлення типової структурно-композиційної побудови тексту ЛКС виявилось, що тексти ЛКС відрізняються від текстів жорсткої структури. Тексти ЛКС створені за гнучкою моделлю, отже, для них характерна можливість варіювання. Однак це не заперечує існування інваріантної моделі, яка характеризується закономірностями формування тексту певного типу [2: 17].

Актуальним є завдання розрізнення типів текстів на базі інваріантної моделі, накопичення знань про їхні лінгвістичні ознаки та побудова на цій основі типології тексту ЛКС.

У лінгвістиці тексту під інваріантом, варіанти якого існують у конкретних текстах, розуміють модель мовленнєвих жанрів. Проведене дослідження ґрунтувалося на розумінні "інваріанта" як скороченої назви класу стосовно однорідних об'єктів. Під "варіантом" розумілися об'єкти, які становлять клас і поєднують у собі ознаки загального і окремого, яке притаманне лише певному об'єктові [9: 32].

Для визначення інваріантної моделі структурно-композиційної організації ЛКС брався до уваги термін "інтегральний конструкт", уведений Н. Петефі [10], і який було у подальшому розвинуто у роботах Т.І. Сіндєєвої [2], Е.Г. Різель [11] та ін. На думку вчених, цей термін є вдалим, оскільки модель мовленнєвого жанру має два види закономірностей: реалізація комунікативних настанов (вертикальна структура) та лінійне розгортання тексту (горизонтальна структура).

Отже, інваріантна модель структурно-композиційної організації – це функціонально ієрархічно побудована система, яку утворюють дві структури: горизонтальна (композиційний рівень) та вертикальна (комунікативний рівень). Горизонтальна структура моделює текст як певний мовленнєвий твір. Вона відповідає за конкретні мовленнєві дії. Вертикальна структура орієнтована на моделювання тексту як функціонального мовленнєвого твору. У ній відбиваються певні мовленнєві операції [12: 5]. На думку Т.І. Сіндєєвої, горизонтальна структура тексту – це її фундаментальна модель, адже вона складається з певних композиційних елементів, між якими існує структурний зв'язок, що забезпечує композиційну цілісність. Вертикальна структура – це абстрактна модель побудови типу тексту, тому що її композиція – комунікативні блоки – не мають у тексті чіткого розшарування, а їх виділення досить умовне. Побудова вертикальної структури передбачає встановлення функціональної специфіки тексту, доміантних та факультативних рис, а також характерних засобів їх реалізації. Горизонтальна структура передбачає визначення головних компонентів композиції ЛКС.

Результати дослідження фактологічного матеріалу свідчать про те, що композиційний рівень інваріантної моделі ЛКС утворюють такі композиційні елементи, як: заголовковий комплекс, головна частина, кінцівка, які, у свою чергу, об'єднуються у два композиційні блоки: інформативний КБ (композиційний блок) та оцінний КБ, що відрізняються між собою за типами поданої у них інформації.

Однак горизонтальна та вертикальна структурні інваріантні моделі мають певні модифікації у конкретних текстах ЛКС. Це пов'язано з їхнім різним функціональним призначенням. Варіювання у вертикальній структурі ЛКС зумовлені переважанням у тексті певної функції: аналітичної, оцінної, інформативної чи рекламної. Горизонтальна побудова тексту ЛКС відрізняється їх обов'язковим чи необов'язковим характером.

Рисою, що поєднує композиційний та комунікативний рівень тексту в єдине ціле, за твердженням А.А. Мецлера, є головна комунікативна риса (КР), що є "універсальним параметром для творення тексту, підпорядкована змістовно-тематична та структурно-композиційна організація тексту, оскільки КР передбачає не тільки простий відбір потрібних фактів, але й подання їх у певному ракурсі. Тобто вона змушує адресанта відповідно його організувати й зумовлює композицію та характер мовних засобів" [13: 35]. Особливості організації та співвідношення цих двох структур ЛКС можуть бути підставою для визначення таких типів мовленнєвих творів: оцінно-аналітична стаття (ОАС), стаття-репортаж (СР), стаття-анотація (СА).

Розгляньмо на прикладі ОАС композиційну та комунікативну структури побудови тексту. Розуміючи під композицією логіко-семантичну побудову тексту, що складається з певних змістових одиниць, кожна з яких має свою прагматичну настанову, свою тематичну єдність і є певним етапом в оцінній характеристиці рецензованого твору, можна розглядати композиційну побудову ОАС як єдність вербальних та невербальних компонентів. До вербальних компонентів належать: заголовковий комплекс (заголовок, підзаголовок), інформативний додаток, зачин, головна частина, кінцівка. Кожен із цих компонентів отримує в тексті рецензії відповідне змістове і графічне оформлення. До невербальних компонентів композиції ми відносимо ілюстрації, фото, обкладинки, різноманітні шрифтові виділення, кольорове маркування. Власне, невербальні засоби є досить розповсюджені в текстах Інтернет-видань, адже електронне середовище дає необмежені можливості для створення креалізованих текстів. Ще один компонент, який існує на межі вербальних та невербальних засобів, – це гіперпосилання, яке може бути представлене як у вигляді тексту, так і у вигляді зображення. Наведені фактори дають змогу автору статті привернути увагу читача, досягти адекватного сприйняття ним тексту, викликати у читача певні емоції, тобто максимально вплинути на нього.

Перед тим, як зупинитися на характеристиці компонентів горизонтальної побудови тексту ОАС, необхідно звернути увагу на те, що при написанні текстів для Інтернет-видань варто враховувати певні особливості організації інформації в мережі, а також специфіку сприйняття тексту з екрана. Вона полягає в тому, що читач електронних текстів перед тим, як прочитати текст повністю, проглядає ('сканує') його, зупиняючи погляд на заголовках, частково першому абзаці та виділених елементах. Тому в Інтернеті широко використовується один із варіантів журналістської форми подачі інформації – 'принцип піраміди', де інформація розташована в порядку зменшення ступеня важливості – декілька послідовно розташованих пірамід. Власне, такий спосіб розміщення матеріалів є прийнятним у мережі, тому що він відповідає особливостям читання тексту в Інтернеті.

Ще однією важливою рисою композиції статті в Інтернет-виданнях, за допомогою якої здійснюється зв'язок між компонентами, є гіперпосилання, яке виконує функцію, подібну до посилання у звичайному тексті з однією принциповою відмінністю – способі переходу від джерела посилання до його об'єкта, при якому відбувається ефект монтажу. Гіперпосилання як один із найважливіших елементів структури електронного тексту сприяє високій когерентності й обов'язковій наявності експліцитних зв'язків між окремими частинами тексту. Способи реалізації гіперпосилань є практично не обмеженими: будь який об'єкт, що з'являється на екрані, може виконувати функцію посилання, і при його активізації на екрані монітора з'являється нове зображення. Вказані зв'язки представляють різноманітні анафоричні схеми і, відповідно, схеми розвитку теми: схеми прямих, непрямих, повторних і колаборативних посилань до попереднього змісту.

Отже, *заголовковий комплекс* – це особливо важлива частина статті для Інтернет-видання, він є початковим імпульсом до сприйняття тексту, найбільш репрезентативною її частиною, оскільки головне завдання заголовка полягає в тому, щоб привернути увагу читача, спонукати його ознайомитися з повним текстом статті. Заголовковий комплекс ОАС характеризується поліфункціональністю. Результати нашого аналізу свідчать про те, що функції заголовкового комплексу розподіляються наступним чином: рекламна, інтригуюча та оцінна

функції, які полягають у наданні перших відомостей про твір, або роз'яснювальна функція. Слід наголосити, що розподіл функцій зумовлений прагматичною настановою автора статті.

Наступний елементом композиції є *зачин*. Він налаштовує читача на певне сприйняття подальшого тексту, "задає весь тон оповіді" [2: 13]. Зачин передусім скеровує увагу читача на передумови та обставини, суттєві для нових повідомлень. Зачин покликаний змусити читача до читання цілого тексту статті, встановити з ним контакт, підготувати до сприйняття оцінок та висновків щодо рецензованого твору, тобто має, за визначенням В.А. Кухаренко, "сигнальну функцію, функцію введення системи координат, функцію організації зв'язку між заголовком та текстом" [14: 134]. Зачин ОАС має декілька видів схеми його побудови: він може бути стислим чи розгорнутим, подавати різну інформацію, а тому мати свої різновиди. Спираючись на класифікацію О.Л. Малиновської, ми розрізняємо інформативний, описовий, оцінний, експозитивний та біографічний типи зачину [4]. Усі типи зачину мають спільну функцію – підготувати читача до сприйняття подальшої інформації, яка міститься у головній частині тексту статті.

Тема, подана у заголовку та зачині, детально розгортається у *головній частині статті*. У ній автор докладно ознайомлює читача із творчим доробком письменника, суттєвими моментами його біографії, аналізує його творчі принципи, роль у розвитку певного напрямку літератури та вплив останнього на творче кредо автора; розглядає зміст, структуру, ідейну спрямованість твору. У головній частині загальна оцінка твору чи творчості автора переходить у стадію аналізу. Головна частина "пояснює, розвиває апріорну оцінку, яка була подана у зачині, підводить її під фундамент доказів та аргументів, на основі яких виводиться підсумкова оцінка у кінцівці" [15: 15].

Підсумки процесу накопичення, поглиблення та конкретизації інформації відбувається у *кінцівці* [15: 17]. Вона виконує інтегруючу функцію тексту всієї статті, "функцію актуалізатора категорії завершеності та делімітативну функцію" [14: 138]. Тут поєднується і повторюється та оцінна інформація, що міститься у головній частині, набуваючи при цьому підсумкового характеру. Інтегруюча функція також чітко виявляється у взаємодії кінцівки із зачином. Зачин та кінцівку можна розглядати як "кільцеве оточення тексту, яке наголошує на його цілісності та завершеності, надає йому експресії" [16: 186]. Зв'язок кінцівки із заголовком проявляється через їхню пов'язаність як актуалізаторів категорій системності та концептуальності.

Останнім елементом композиції є *інформативний додаток*, що доповнює основний текст літературно-критичної статті і містить у собі дві частини. Перша виконує суто рекламну функцію, надаючи дані про ціну, час, місце видання та продажу книги, про яку йдеться у статті. В Інтернет-виданнях інформативний додаток переважно поданий у вигляді гіперпосилання, натиснувши на яке, можна відразу придбати книгу. Друга виконує інформативну функцію і також представлена у вигляді гіперпосилання – 'інші статті цього ж автора'. Скориставшись цим посиланням, можна прочитати інші літературно-критичні роботи автора статті, причому в різних Інтернет-виданнях. Саме в інформативному додатку найбільше проявляються властивості електронного тексту, що виражаються у нелінійності, мультимедійності та креалізованості. Щодо змісту самої статті, цей графічно відокремлений від основного тексту елемент композиції можна розглядати як факультативний, оскільки текст статті є завершеним і без інформативного додатка, але в Інтернет-виданнях він становить єдине інтегральне ціле із текстом завдяки особливостям сприймання інформації з екрана монітора. Певна послідовність композиційних елементів, а також прагматична спрямованість кожного із них забезпечують реалізацію основної комунікативної настанови ОАС – дати ґрунтовну оцінку на основі докладного аналізу твору літератури.

Отже, горизонтальна структура тексту ОА ЛКС будується на наступних композиційних елементах: заголовковий комплекс (заголовок, підзаголовок), зачин, головна частина, кінцівка, інформативний додаток. Між ними існує композиційна спадкоємність, результатом якої є цілісність та когерентність тексту статті.

Вертикальна структура тексту передбачає аналіз функціональної спрямованості тексту. Комунікативна риса (КР) тексту визначає характер його комунікативно-цільової структури, яка трактується як ієрархія рис комунікативно значущих фрагментів тексту. Реалізація головної КР тексту рецензії здійснюється через розв'язання конкретних завдань. Кожний комунікативний блок (КБ) тексту ЛКС має свою рису та втілює певний зміст, який є окремою мікротемою. Розкриття теми цілого тексту статті відбувається не механічним додаванням мікротем усіх складників КБ, а через їх взаємодію та взаємодоповнення в тексті. Отже, вертикальна структура ЛКС створюється сукупністю комунікативних блоків, під якими ми будемо розуміти "комунікативно орієнтовані відносно самостійні одиниці, що несуть певний зміст" [13: 56], тобто відрізки тексту, які об'єднані певною темою та певною комунікативною настановою, у центрі яких завжди перебуває тільки одна ознака об'єкта висловлювання [17: 73].

Головними характеристиками комунікативної одиниці є наявність смислового потенціалу, який зумовлює місце цієї одиниці в ієрархії рівнів смислових утворень тексту, існування системи засобів зв'язку, які функціонують у межах цієї структурної одиниці, єдність ритмічної організації фрагмента [13: 23]. Оскільки об'єктами висловлювання в ЛКС виступає інформація про вихідні дані книги, аналіз та оцінка, яка підсумовується у кінцівці, то весь текст статті побудовано відповідно до цих чотирьох рис. Вертикальна структура ОАС містить такі КБ: інформативний КБ, аналітичний КБ, оцінний КБ, інферативний КБ. Кожний комунікативний блок передає певний тип інформації, відповідно до якого вжито мовленнєві форми, зумовлені особливістю жанру ЛКС.

КБ реалізує свою прагматичну спрямованість відповідним набором 'мовленнєвих типів' [7]. Вони виступають знаряддям створення мовленнєвого твору, формуючи його предметно-тематичний зміст. Взаємодіючи у загальній структурі ЛКС, вони формують думку та упорядковують її розвиток, тобто забезпечують логіку розгортання структурно-композиційної організації ЛКС у межах цілого тексту.

Коротко зупинимось на характеристиці кожного КБ.

Інформативний КБ. КР цього блоку полягає в інформуванні, повідомленні, розгляді реальних якостей об'єкта статті. Слід зазначити, що інформація в ОАС подається як елемент аналізу та оцінки. Вона розсіюється по всьому тексту статті, пронизуючи всі елементи горизонтальної побудови.

Оскільки КБ є функціональним, а не субстанціональним компонентом тексту [18: 13], обмеження щодо його обсягу не накладаються. КБ може бути представлений однією або кількома понадфразовими єдностями, а також одним реченням. Це стосується й інформативного КБ. Комунікативна риса інформативного КБ реалізується переважно через мовленнєвий тип 'констатуєче повідомлення', яка представлена реченнями, що містять твердження та факти. Вони мають результативний характер, інформаційно насичені та лаконічні [19: 263].

Аналітичний КБ – найсуттєвіший для ОАС, оскільки саме він визначає характер рецензії, її прагматичну спрямованість. Комунікативна риса цього блоку – ґрунтовний аналіз із аргументацією правомірності оцінки та висновків, реалізованих у формі мовленнєвого типу "міркування".

Оцінний КБ містить суб'єктивний погляд автора на об'єкт рецензування, тобто його оцінку. У лінгвістиці під оцінкою розуміють висловлювання про наявність чи кількість вартості в об'єкті [20: 3]. Оскільки оцінка у головній частині виводиться на основі всебічного аналізу, оцінний та аналітичний КБ тісно пов'язані між собою, що робить правомірним висновок про існування комбінованого аналітико-оцінного КБ.

КР оцінного КБ реалізується за допомогою мовленнєвого типу 'оцінне міркування' як різновиду базової форми 'міркування'. Головною ознакою цього мовленнєвого типу, на думку Т.І. Сіндєєвої, є використання оцінних висловлювань – речень, у яких вираження оцінки має предикативне оформлення [2: 5-7]. З погляду змісту такі речення виступають оцінними судженнями про те, що людина вважає за добре, погане чи байдуже. Між оцінними висловлюваннями існують такі типи логіко-мовленнєвих відносин: обґрунтування, пояснення, поєднувального перерахування. Функцію обґрунтування оцінки можуть виконувати ілюстрації, приклади, неоцінні описи.

Інферативний КБ. Функціональне призначення цього блоку полягає в інтегруванні семантики всього тексту через підсумки, синтезування та узагальнення текстової інформації, у зв'язку з чим Т.В. Лук'янова відрізняє відповідні інферативні КБ: підсумовуючий, синтезуючий, узагальнюючий. Семантичне варіювання інферативних КБ регулюється їх змістом та функціональним призначенням [18: 7].

Комунікативне призначення інферативних КБ має поліфункціональний характер. З одного боку, вони полегшують реципієнтові сприйняття тексту як цілісної комунікативної одиниці, вказуючи на взаємозв'язок і взаємозалежність текстової інформації. З іншого – зміст інферативних КБ та їх місце у композиційній структурі тексту визначає характер прагматичного впливу на реципієнта. Оскільки останнє передбачає формування позитивного чи негативного ставлення до рецензованого твору, яке відбувається через його оцінювання, інферативні КБ містять елементи оцінки, зазвичай вираженої імпліцитно. Поряд з інформативним КБ інферативний КБ має сильну позицію в тексті. Отже, можна констатувати, що кожний КБ вертикальної структури АОР – це фрагмент комунікації і виступає в тексті як відносно самостійна одиниця.

Зіставлення моделі ОАС з інваріантним інтегральним конструктом ЛКС дає нам підставу стверджувати, що інваріант у цьому випадку набуває модифікації завдяки появі нових елементів. Доповнення інваріанта такими компонентами, як інформативний додаток на рівні лінійного розгортання, аналітико-оцінного та інферативний КБ на композиційному рівні, зумовлено низкою чинників. По-перше, збільшеним обсягом статті. Це спричиняє появу додатка з інформацією про вихідні дані книги, що позбавляє потреби шукати їх у тексті. По-друге, прагматична спрямованість тексту ОАС. Оскільки домінуюча функція ОАС полягає у наданні обґрунтованої оцінки на основі докладного аналізу, це зумовлює появу аналітичного КБ та інферативного КБ, останній містить висновок, що впливає з аналізу та оцінки твору.

Отже, горизонтальна і вертикальна структура тексту, його організація як виваженого і спеціально сформованого повідомлення передбачає не лише чітке розуміння завдань комунікації, але й використання спеціальних прийомів та методів зазначеної організації, що і було представлено на прикладі оцінно-аналітичної літературно-критичної статті.

Попри конкретні психологічні, соціальні культурні умови сприймання тексту, будь-який твір містить об'єктивно представлений набір засобів впливу. Дослідження цієї бази на лінгвістичному рівні передбачає визначення компонентів твору, що несуть на собі основне тематичне навантаження, особливостей їх поєднання у творі та доцільності й ефективності такого поєднання. Особливо це виявляється в електронному тексті, оскільки тут змінюється сама система організації тексту з лінійної на нелінійну, формуються нові принципи цієї організації, що, безумовно, потребує подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Филатова О.Г. Интернет как масс-медиа // Актуальные проблемы теории коммуникации. – СПб.: Изд-во СПбГПУ, 2004. – С. 232-240.

2. Синдеева Т.И. Речевой жанр «газетная рецензия» и его лингвотекстовые характеристики (на материале британской прессы): Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 1984. – 19 с.
3. Беневоленская Т.А. Композиция газетного очерка. – М.: МГУ, 1975. – 78 с.
4. Малиновська О.Л. Лінгвостилістичні та структурні особливості газетного тексту німецької театральної рецензії: Дис. ... канд. філол. наук. – Львів, 1996. – 202 с.
5. Вакуров В.Н., Кохтев Н.Н., Солганик Г.Я. Стилистика газетных жанров: Учеб. пособие для вузов. – М.: Высшая школа, 1978. – 187 с.
6. Вовчок Д.П. Стилистика газетных жанров. – М.: МГУ, 1978. – 79 с.
7. Разинкина Н.М. Функциональная стилистика. – М., 1989. – 169 с.
8. Яворська С.М. Рецензія як тип тексту (на матеріалі англомовної рецензії): Автореф. дис. ...канд. філол. наук. – Львів, 2000. – 23 с.
9. Солнцев В.М. Вариативность как общее свойство языковой системы // ВЯ. – 1984. – № 2. – С. 31-37.
10. Petöfi J.S. Syntactic-Semantic Organization of Text Structures // Poetics. – 1972, № 3. – P. 56-98.
11. Ризель Э.Г. К вопросу об иерархии стилистических систем и основных текстологических категорий // Иностранные языки в школе, 1975. – № 6. – С. 8-15.
12. Сазонов М.Г. Лингвотекстовые особенности научного изложения в газетной публицистике (на материале немецких газетных научно-проблемных статей): Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 1990. – 23 с.
13. Мецлер А.А. Прагматика коммуникативных единиц. – Кишинев: Штиница, 1990. – 100 с.
14. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272 с.
15. Кудасова О.К. Лингвостиллистические особенности рецензии как разновидности научного текста (на материале английского языка): Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – М., 1983. – 22 с.
16. Стилистика газетных жанров / Под ред. Д.Э. Розенталя. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1981. – 229 с.
17. Колкер Я.М. Анализ текста путем выделения коммуникативных блоков // Смысловое восприятие речевого сообщения. – М.: Наука, 1976. – С. 73-77.
18. Лукьянова Т.В. Функционально-семантические особенности инферативных КБ и их роль в формировании текста: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – К., 1991. – 24 с.
19. Брандес М.П. Стилистика немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1990. – 320 с.
20. Зубов Л.В. О языковых средствах выражения категории оценки в современном английском языке (на материале англо-американской прессы): Автореф. ... дис. канд. филол. наук. – М., 1974. – 24 с.
21. www.guardian.co.uk
22. www.observer.co.uk
23. www.independent.co.uk

Матеріал надійшов до редакції 02.04.2006 р.

Брона Е.А. Разновидности литературно-критических статей и особенности их горизонтальной и вертикальной структуры (на основе Интернет-изданий).

Работа посвящена проблеме разновидностей литературно-критической статьи на примере оценочно-аналитической литературно-критической статьи, а также вопросу особенностей ее композиционной и структурной организации.

Brona O.A. Types of the literary-critic articles and peculiarities of their horizontal and vertical structure (based on the Internet-media).

The paper is devoted to the types of the literary-critic articles, based on the example of evaluative-analytical literary-critic articles. Peculiarities of compositional and structural organization in these articles are also considered in the paper.